

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)
den 8 februari 1996 *

I mål C-166/94,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget, från Corte d'appello di Salerno (Italien), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA

och

Ministero delle Finanze,

angående tolkningen av artiklarna 9, 12, 13, 30 och 38 i EG-fördraget, artikel 18.2 i rådets förordning (EEG) nr 2727/75 av den 29 oktober 1975 om den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål (EGT nr L 281, s. 1) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå] och artikel 16 i rådets direktiv 69/73/EEG av den 4 mars 1969 om harmonisering av lagar och andra författningar i fråga om systemet för aktiv förädling (EGT nr L 58, s. 1) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå],

meddelar

* Rättegångsspråk: italienska.

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-P. Puissochet samt domarna J.C. Moitinho de Almeida och C. Gulmann (referent),

generaladvokat: F.G. Jacobs,
justitiesekreterare: R. Grass,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Italiens regering, genom Luigi Ferrari Bravo, chef för Servizio del contenzioso diplomatico, utrikesministeriet, i egenskap av ombud, biträdd av Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom Antonio Aresu, rättstjänsten, i egenskap av ombud,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 26 oktober 1995 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Corte d'appello di Salerno har i beslut av den 31 maj 1994, som inkom till domstolen den 20 juni samma år, med stöd av artikel 177 i EG-fördraget begärt ett förhandsavgörande beträffande en fråga avseende tolkningen av artiklarna 9, 12, 13, 30

och 38 i EG-fördraget, artikel 18.2 i rådets förordning (EEG) nr 2727/75 av den 29 oktober 1975 om den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål (EGT nr L 281, s. 1) och artikel 16 i rådets direktiv 69/73/EEG av den 4 mars 1969 om harmonisering av lagar och andra författningar i fråga om systemet för aktiv förädling (EGT nr L 58, s. 1).

- 2 Frågan har uppkommit i samband med en tvist mellan Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA (nedan kallat "Pezzullo") och Ministero delle Finanze (nedan kallat "finansministeriet").
- 3 Den 21 maj 1982 importerade Pezzullo temporärt 1 000 ton durumvete från Kanada i avsikt att ur detta framställa semolina som sedan skulle återexporteras. Efter att ha återexporterat semolinan, lät Pezzullo biprodukterna från denna bearbetning (semolinagryn, kli och mjöl) övergå till fri omsättning i Italien, vilka således slutgiltigt importerades den 15 januari 1985.
- 4 Tullmyndigheten i Salerno krävde att jordbruksavgift och mervärdesskatt skulle erläggas för den slutgiltiga importen av dessa biprodukter. Vidare krävde tullmyndigheten med stöd av artikel 191 i den italienska tullagen (presidentdekret nr 43 av den 23 januari 1973) att dröjsmålsränta skulle erläggas för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen. Räntan fastställdes till 17 382 352 LIT avseende jordbruksavgiften och 933 258 LIT avseende mervärdesskatten, sammanlagt 18 315 610 LIT.
- 5 Pezzullo betalade avgiften, mervärdesskatten och dröjsmålsräntan. Pezzullo ansåg emellertid att de bestämmelser i den italienska lagen med stöd av vilka dröjsmåls-

ränta hade krävts stred mot gemenskapsrätten och väckte därför talan vid Tribunale di Salerno för att få tillbaka den dröjsmålsränta som betalats. Eftersom denna talan ogillades, överklagade Pezzullo till Corte d'appello di Salerno.

- 6 I den domstolen gjorde Pezzullo gällande att den dröjsmålsränta som hade krävts utgjorde en intern tull eller en avgift med motsvarande verkan som strider mot artiklarna 9, 12, 13, 30 och 38 i fördraget. Pezzullo gjorde även gällande att rådets förordning nr 19 av den 20 april 1962 om ett gradvis upprättande av den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål (EGT nr 30, 1962, s. 933) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå] och rådets förordning nr (EEG) 120/67 av den 13 juni 1967 om den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål (EGT nr L 117, s. 2269) [vid översättningen fanns ingen svensk version att tillgå] hade åsidosatts, eftersom det strider mot dessa förordningar att ta ut all form av tull eller avgift med motsvarande verkan vid handel med tredje land.
- 7 Ministero delle Finanze gjorde gällande att förordning nr 19/62 och nr 120/67 hade upphävts och ersatts av ovan nämnda förordning nr 2727/75 vid tidpunkten för den temporära importen. Den gjorde även gällande att artikel 191 i den italienska tullagen var förenlig med ovannämnda direktiv 69/73.
- 8 Corte d'appello di Salerno beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen för förhandsavgörande:

”Stod det vid tidpunkten för den omtvistade importen (år 1982) i strid med gemenskapsrättens bestämmelser, som har företrädare framför nationell rätt, att ta ut en

sådan dröjsmålsränta vid slutgiltig import som föreskrivs i artikel 191 i den italienska tullagen?”

- 9 Eftersom dröjsmålsränta i förevarande fall tagits ut både på den avgift och den mervärdesskatt som skulle erläggas, är det lämpligt att dels pröva om gemenskapsrätten utgör hinder för att avgiften påförs dröjsmålsränta, dels om gemenskapsrätten utgör hinder för att mervärdesskatten påförs dröjsmålsränta.

Uttag av dröjsmålsränta på avgiften

- 10 Eftersom avgiften tagits ut inom ramen för systemet för aktiv förädling, är det lämpligt att pröva de gemenskapsrättsliga bestämmelser som var tillämpliga inom detta område när den omtvistade importen genomfördes, nämligen ovannämnda direktiv 69/73.
- 11 Genom direktiv 69/73 infördes gemensamma bestämmelser beträffande systemet för aktiv förädling. Genom detta tullsystem är det under vissa förutsättningar tillåtet att inom gemenskapens tullområde genom en eller flera förädlingsprocesser (behandling, bearbetning, reparation eller omvandling) bearbeta icke-gemenskapsvaror som är avsedda för återexport från gemenskapens tullområde som förädlingsprodukter, utan att dessa varor underkastats tullar eller jordbruksavgifter.
- 12 Enligt artikel 15.1 a och 15.1 b första strecksatsen i direktiv 69/73 kan de behöriga myndigheterna — när omständigheterna så berättigar och i synnerhet om det är

fråga om företag som har löpande tillverkning ämnad för både gemenskapsmarknaden och andra marknader — tillåta att förädlingsprodukter eller varor som omfattas av systemet för aktiv förädling övergår till fri omsättning.

- 13 I artikel 16 i detta direktiv föreskrivs att "[n]är varor övergår till fri omsättning i enlighet med villkoren i artikel 15.1 a eller 15.1 b första strecksatsen, skall de tullar, avgifter med motsvarande verkan eller jordbruksavgifter som skall erläggas för förädlingsprodukter, produkter som befinner sig i ett mellanstadium eller varor i oförändrat skick vara desamma som för importvaran i enlighet med den kurs eller till det belopp som gäller för den dag då den relevanta tullhandlingen kommer de behöriga myndigheterna tillhanda och på grundval av det värde för tulländamål och andra taxeringsregler som har fastställts eller godkänts som gällande denna dag, utan beaktande av eventuella räntor".
- 14 Av uttrycket "utan beaktande av eventuella räntor" framgår att rådet uttryckligen har haft för avsikt att ge medlemsstaterna möjlighet att ta ut dröjsmålsränta på de importtullar och jordbruksavgifter som har påförts de produkter som omfattas av systemet för aktiv förädling.
- 15 Denna bestämmelse strider inte mot artiklarna 9, 12, 13, 30 och 38 i EG-fördraget som Pezzullo har åberopat i den nationella domstolen. Som generaladvokaten har påpekat i punkt 11 i sitt förslag till avgörande, är dessa artiklar varken tillämpliga eller relevanta i förevarande fall.

- 16 Inte heller strider denna bestämmelse mot artikel 18.2 i förordning nr 2727/75, där det föreskrivs:

”Såvida inte annat föreskrivs i denna förordning eller rådet, på förslag av kommissionen, med kvalificerad majoritet fattar beslut om undantag från denna förordning, skall följande vara förbjudet:

— Införande av tullar eller avgifter med motsvarande verkan.

...”

- 17 Som generaladvokaten har påpekat i punkt 17 i sitt förslag till avgörande, utgör artikel 16 i direktiv 69/73 — även om den omtvistade dröjsmålsröntan skulle anses utgöra en avgift med motsvarande verkan som en tull — ett undantag från det förbud som föreskrivs i artikel 18.2 i förordning nr 2727/75, beslutat av rådet och sålunda uttryckligen tillåtet.
- 18 Svaret på denna första del av frågan är således att enligt direktiv 69/73, som var gällande vid den aktuella tidpunkten, var det tillåtet för en medlemsstat att föreskriva att, för det fall varor som tidigare omfattades av systemet för aktiv förädling övergick till fri omsättning i gemenskapen, jordbruksavgiften påfördes dröjsmålsranta för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen.

Uttag av dröjsmålsränta på mervärdesskatten

- 19 Eftersom även mervärdesskatten för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen påfördes dröjsmålsränta, är det lämpligt att pröva om detta är förenligt med gemenskapens bestämmelser om mervärdesskatt, det vill säga rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT nr L 145, s. 1), i den version som var gällande vid den aktuella tidpunkten.

- 20 I artikel 10.3 i detta direktiv föreskrivs:

”Vid införsel inträder skattskyldigheten och skatten kan tas ut vid den tidpunkt då varorna kommer in på landets territorium som detta fastställs i artikel 3.

Om de införda varorna är föremål för tullar, jordbruksavgifter eller avgifter med likvärdig verkan som har fastställts enligt en gemensam politik, får medlemsstaterna koppla samman skattskyldighetens inträde och skatteuttaget med de regler som gäller för dessa gemenskapsavgifter.

Om de införda varorna inte är föremål för några av dessa gemenskapsavgifter, får medlemsstaterna tillämpa gällande tullbestämmelser för att bestämma tidpunkten för skattskyldighetens inträde och uttaget av skatt.

Om varorna omfattas av något av de regelverk för införsel som anges i artikel 16.1 A eller för transitering eller tillfällig införsel, inträder skattskyldigheten och tidpunkten för skatteuttaget först när varorna upphör att omfattas av dessa regler och deklarerats för inhemskt bruk.”

- 21 Enligt artikel 16.1 A e i direktiv 77/388 är sista stycket i artikel 10.3 tillämpligt på systemet för aktiv förädling.
- 22 Det framgår således uttryckligen av detta direktiv att skattskyldigheten och tidpunkten för skatteuttaget inträder först när varorna upphör att omfattas av dessa regler och deklarerats för inhemskt bruk. Enligt artikel 10.1 b kan uttag av skatt göras när skattemyndigheten får rätt att vid en viss tidpunkt göra anspråk på skatt från den skattskyldige, även om tidpunkten för betalning får skjutas upp. Det är således tidigast från denna tidpunkt som ränta för utebliven betalning kan börja löpa.
- 23 Av detta följer att medlemsstaterna på grund av artikel 10.3 sista stycket i direktiv 77/388 inte har rätt att ta ut dröjsmålsränta på mervärdesskatt för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen inom ramen för systemet för aktiv förädling.
- 24 Svaret på denna del av frågan är således att direktiv 77/388 utgör hinder för en medlemsstat att för det fall varor som tidigare omfattades av systemet för aktiv förädling övergår till fri omsättning inom gemenskapen påföra mervärdesskatten dröjsmålsränta för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen.

Rättegångskostnader

- 25 De kostnader som har förorsakats av den italienska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 31 maj 1994 förts vidare av Corte d'appello di Salerno — följande dom:

- 1) Enligt rådets direktiv 69/73/EEG av den 4 mars 1969 om harmonisering av lagar och andra författningar i fråga om systemet för aktiv förädling, som var gällande vid den aktuella tidpunkten, var det tillåtet för en medlemsstat att föreskriva att för det fall varor som tidigare omfattades av systemet för aktiv förädling övergick till fri omsättning inom gemenskapen jordbruksavgiften påfördes dröjsmålsränta för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen.
- 2) Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund, utgör hinder för en medlemsstat att för det fall varor som tidigare omfattades av systemet för aktiv förädling övergår till fri omsättning inom gemenskapen påföra

mervärdesskatten dröjsmålsränta för tiden mellan den temporära och den slutgiltiga importen.

Puissochet

Moitinho de Almeida

Gulmann

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 8 februari 1996.

R. Grass

J.-P. Puissochet

Justitiesekreterare

Ordförande på tredje avdelningen